

	<p style="text-align: center;">Школска 2022/2023. Републичко такмичење ученика основних школа Књижевна олимпијада VII разред</p> <p>Шифра: _____</p>	
1.	<p>Заокружи слово испред књижевног дела у ком се не тематизује колективно страдање.</p> <p>а) „Наша небеса” Милоша Црњанског б) „После кише” Стевана Раичковића в) „Крвава бајка” Десанке Максимовић г) „Плава гробница” Милутина Бојића</p>	
2.	<p>Допуни следеће исказе.</p> <p>Када се синтаксичка целина не довршава у једном стиху, него се преноси у други, реч је о поступку под називом _____.</p> <p>_____ је краћа приповедна врста са мало ликова, са фабулом најчешће сведеном на један догађај и са психолошким развојем лика у средишту приповедачеве пажње. За овај облик карактеристичан је обрт на крају. Организовање фабуле у одређеном књижевном делу, распоред догађаја у њему, односно начин ређања и преплитања мотива у делу назива се _____.</p>	
3.	<p>На линији после сваког објашњења напиши редни број појма на који се оно односи. Један појам је вишак.</p> <p style="text-align: center;">1. иронија 2. перипетија 3. интонација 4. експозиција 5. дидаскалија</p> <p>Тон говора. Повишеност и снижавање гласа; избегавање једноличног тона при говорењу. ____</p> <p>Наговештај расплета, скретање радње у одређеном смеру. ____</p> <p>Стилско средство засновано на намерном исказивању супротног у односу на то шта се заправо говори. ____</p> <p>То је сценско упуство, сегмент драмског текста који није намењен изговарању при позоришном извођењу. ____</p>	
4.	<p>У следећем одломку из приповетке Радоја Домановића подвучи главни мотив.</p> <p>„Вођа је имао ретку срећу, те се при паду задржао, као и увек, на неком цбуну, те се није повредио, а успео је да се полако искобелја и изиђе на обалу. Док се дотле разлегаше кукњава и лелек, или се чујаше потмуло стењање, он сеђаше непомичан. Ћути само и мисли. Неки доле угрувани и расрђени почеше га и псовати, али се он ни на то не осврташе.”</p>	

5.	<p>Прецртај или подвуци уљеза из сваког низа:</p> <p>а) пљуштати, падати, сипити, завијати, лити; б) „Мали Радојица”, „Стари Вујадин”, „Иво Сенковић и ага од Рибника”, „Старина Новак и кнез Богосав”; в) градација, дикција, словенска антитеза, персонификација, оноματοпеја.</p>											
6.	<p>Пажљиво прочитај следеће тврдње. Уколико је тврдња тачна, заокружи Т, а уколико је нетачна, заокружи Н.</p> <p>а) У приповеци Стефана Митрова Љубише, на молбу аустријског грофа Црногорци шаљу Кањоша Мацедоновића на двобој са Фурланом. Т Н</p> <p>б) Ана Франк пише својој најбољој другарици Клои. Т Н</p> <p>в) „Прометеји наде, апостоли јада” стих је који потиче из песме „Плава гробница” Милутина Бојића. Т Н</p> <p>г) Катрен је врста строфе која броји четири стиха. Т Н</p>											
7.	<p>Прочитај следеће реплике. На линијама наведи ликове који их изговарају и књижевна дела из којих потичу.</p> <p>А. „Нијесам ти брата отровала, веће сам те с братом помирила.”</p> <p>_____ (име књижевног лика) _____ (наслов књижевног дела)</p> <p>Б. „А шта ти уздишеш? Паорентино, повела си се за којеким, па и не гледаш шта је nobl.”</p> <p>_____ (име књижевног лика) _____ (наслов књижевног дела)</p>											
8.	<p>У следећем низу подвуци два књижевна дела у којима је запажен сатирични тон.</p> <p style="text-align: center;">„Прича о печуркама”, „Свети Сава”, <i>Са пашњака до научењака</i>, „Вођа”, <i>Хајдук Станко</i></p>											
9.	<p>Поред имена аутора напиши редни број под којим је наведен наслов његовог књижевног дела.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">Светлана Велмар Јанковић _____</td> <td style="width: 50%;">1. „Месец над тепсијом”</td> </tr> <tr> <td>Данијел Дефо _____</td> <td>2. „Божур”</td> </tr> <tr> <td>Горан Петровић _____</td> <td>3. <i>Књига за Марка</i></td> </tr> <tr> <td>Миодраг Станисављевић _____</td> <td>4. <i>Робинзон Крусо</i></td> </tr> <tr> <td>Милан Ракић _____</td> <td>5. <i>И ми трку за коња имамо</i></td> </tr> </table>	Светлана Велмар Јанковић _____	1. „Месец над тепсијом”	Данијел Дефо _____	2. „Божур”	Горан Петровић _____	3. <i>Књига за Марка</i>	Миодраг Станисављевић _____	4. <i>Робинзон Крусо</i>	Милан Ракић _____	5. <i>И ми трку за коња имамо</i>	
Светлана Велмар Јанковић _____	1. „Месец над тепсијом”											
Данијел Дефо _____	2. „Божур”											
Горан Петровић _____	3. <i>Књига за Марка</i>											
Миодраг Станисављевић _____	4. <i>Робинзон Крусо</i>											
Милан Ракић _____	5. <i>И ми трку за коња имамо</i>											
10.	<p>На линији напиши назив стилске фигуре на којој почива песма о ластавици и соколу, а коју у сватовима пева насловни јунак песме „Ропство Јанковић Стојана”.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив стилске фигуре)</p>											

11.	<p>Подвуци особину коју у следећим одломку испољава приповедач.</p> <p>„Тако смо, прелазећи простор, дуго ћутали; она по закону свога бића и постанка, а ја у неизрецивој сласти њеног присуства, која је расла и преливала се и односила са собом све што се могло помислити или рећи.” (Иво Андрић, „Јелена, жена које нема”)</p> <p>суревњивост страшљивост охолост очараност срдитост</p>	
12.	<p>Допуни следећи осврт на роман <i>Хајдук Станко</i>.</p> <p>С обзиром на тематику, на радњу смештену у прошлост и начин сликања стварности у којој делују ликови, <i>Хајдук Станко</i> у основи је _____ роман (подврста романа). Његов аутор, _____, познат је по идеализацији мачванског поднебља и сеоског живота. Име и презиме главног јунака овог романа је _____. Догађаји описани у роману смештени су у раздобље _____ (историјски догађај), који је повео Карађорђе Петровић.</p>	
13.	<p>Пошто пажљиво прочиташ следећи одломак, одреди три облика казивања која у њему запажаш. Редослед у ком ћеш их навести није од значаја.</p> <p>– Ја сам вас испрскоа, ваше превасходство... Опростите... Ја... Нисам намерно... – Ах, којешта... Ја сам већ заборавио, а ви све о томе! – рече генерал, а доња му усна задрхта од нестрпљења.</p> <p>„Заборавио, а у очима му пизма” – помисли Червјаков и подозриво погледа на генерала. (Антон Павлович Чехов: „Чиновникова смрт”)</p> <p>Облици приповедања у тексту су: 1) _____; 2) _____; 3) _____.</p>	
14.	<p>На линији испод описа напиши име и презиме особе о којој је реч.</p> <p>Своје најчувеније књижевно дело, аутобиографског карактера, посветио је мајци, на енглеском језику. Једини је Идворанин са докторатом стеченим на Универзитету Колумбија (Кембриџ) и добијеном Пулицеровом наградом.</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме)</p>	
15.	<p>Пажљиво прочитај понуђени опис и наведи књижевног јунака ком одговара.</p> <p>Његов најбољи пријатељ име је добио по аустралијском дивљем псу. Желећи да помогне својој породици у ратном сиромаштву, једном је учествовао у брању отровних вргања. Име његове сестре је Ана.</p> <p>Име и презиме књижевног јунака: _____.</p>	

16.	<p>Следеће реченице представљају народне умотворине. Заокружи слова испред оних које су народне пословице.</p> <p>а) Тешко свуда своме без својега. б) Кад на врби роди грожђе. в) Смејала се кука кривом бору. г) Ласно је плитку воду замутити и будалу наљутити. д) Куповати мачку у цаку.</p>	
17.	<p>Заокружи наслове двеју песама које припадају покосовском тематском кругу.</p> <p>„Смрт војводе Пријезде”, „Смрт Марка Краљевића”, „Стари Вујадин”, „Диоба Јакшића”, „Вила зида град”</p>	
18.	<p>У следећој строфи подвучи осмерце. Затим одговори на питања која следе.</p> <p style="text-align: center;">Кад си звезда, селе моја, Да си међу звездицама, Међу својим, селе моја, Милим сестрицама.</p> <p>Како се зове песма из које потичу ови стихови? _____.</p> <p>Како се зове и презива њен аутор? _____.</p> <p>Коме је песма посвећена? _____ (име и презиме).</p>	
19.	<p>Подвучи два појма који се не односе на песму „Иво Сенковић и ага од Рибника”.</p> <p style="text-align: center;">епизода осмерац (стални) епитет мотив мегдана елегија</p>	
20.	<p>Допуни стихове из песме „Међу својима” Владислава Петковића Диса речима које недостају.</p> <p>„Код вас је пролеће. Дошле су вам _____.</p> <p>Оживеле воде, _____ и руже, И мирише земља која стално _____ У гроб и тишину, мој далеки _____.”</p>	

Тест прегледали: _____

Број бодова: _____

	Решења теста за 7. разред основне школе Књижевна олимпијада, шк. 2022/23. Републичко такмичење	Напомене:
1.	б)	1 бод
2.	Када се синтаксичка целина не довршава у једном стиху, него се преноси у други, реч је о поступку под називом опкорачење (анжамбман) . Новела је краћа приповедна врста са мало ликова, са фабулом најчешће сведеном на један догађај и са психолошким развојем лика у средишту приповедачеве пажње. За овај облик карактеристичан је обрт на крају. Организовање фабуле у одређеном књижевном делу, распоред догађаја у њему, односно начин ређања и преплитања мотива у делу назива се сиже .	Сва три термина тачно наведена – 1 бод.
3.	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>5</u>	Непотпуни редослед – 0 бодова. Потпуни редослед – 1 бод.
4.	<u>Вођа</u>	1 бод
5.	а) пљуштати, падати, сипити, завијати , лити; б) „Мали Радојица”, „Стари Вујадин”, „ Иво Сенковић и ага од Рибника ”, „Старина Новак и кнез Богосав”; в) градација, дигностија , словенска антитеза, персонификација, оноματοпеја.	Прецртана три тражена појма и ништа нетачно – 1 бод.
6.	а) Н б) Н в) Т г) Т	Све тачно заокружено – 1 бод.
7.	А. Анђелија / љуба Анђелија, „Диоба Јакшића” Б. Фема, <i>Покондирена тиква</i>	Све прецизно именовано – 1 бод.
8.	„Прича о печуркама”, „Свети Сава”, <i>Са пашњака до научењака</i> , „ <u>Вођа</u> ”, <i>Хајдук Станко</i> Напомена: Због техничке грешке у налогу овог задатка, као тачан одговор прихватиће се уколико је ученик подвукао наслов „Вођа” и још један, било који други наслов. Уколико је подвучен само наслов „Вођа”, задатак је, наравно, тачан.	Наслов тачно подвучен – 1 бод.
9.	Светлана Велмар Јанковић <u>3</u> Данијел Дефо <u>4</u> Горан Петровић <u>1</u>	Све тачно – 1 бод.

	Миодраг Станисављевић <u>5</u> Милан Ракић <u>2</u>	
10.	(А)алегорија	1 бод
11.	<u>очараност</u>	1 бод
12.	С обзиром на тематику, на радњу смештену у прошлост и начин сликања стварности у којој делују ликови, <i>Хајдук Станко</i> у основи је историјски роман (подврста романа). Његов аутор, Јанко Веселиновић , познат је по идеализацији мачванског поднебља и сеоског живота. Име и презиме главног јунака романа <i>Хајдук Станко</i> је Станко Алексић . Догађаји описани у роману смештени су у раздобље Првог српског устанка (историјски догађај), који је повео Карађорђе Петровић.	2 уноса тачна – 0 бодова. 3 или 4 уноса тачна – 1 бод.
13.	Облици казивања у тексту су: 1) дијалог; 2) приповедање (у 3. лицу) / наратија 3) унутрашњи монолог.	Сва три навода тачна – 1 бод. (Редослед није од значаја.)
14.	Михајло Пупин	1 бод
15.	Андреас Сам/Анди Сам	1 бод
16.	а) г)	Оба тачна и ништа погрешно – 1 бод.
17.	„Смрт војводе Пријезде” и „Диоба Јакшића”.	Оба тачна и ништа погрешно – 1 бод.
18.	<u>Кад си звезда, селе моја,</u> <u>Да си међу звездама,</u> <u>Међу својим, селе моја,</u> Милим сестрицама. Одговори на питања: „Певам дању, певам ноћу”; Бранко Радичевић; Вилхелмина Мина Карацић / Мина Карацић.	Сви стихови тачно подвучени, прецизно наведен наслов песме, име и презиме аутора и оне којој је песма посвећена – 1 бод.
19.	епизода <u>осмерац</u> (стални) епитет мотив мејдана <u>елегија</u>	Оба тачна – 1 бод.
20.	<u>ласте, ђурђевак, расте, друже</u>	Све тачно наведено – 1 бод.